
Транскрипция на откъс от телевизионното предаване „Тази сутрин“ по bTV (20.06.2022 г.)

Радина Джабирова

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
имейл: rkdzhabirova@gmail.com

Етикет на записа: медии, телевизионно публицистично предаване, дискусия в „Тази сутрин“ по БТВ

Дата на излъчването: 20.06.2022 г.

Основна тематика: актуализация на бюджета (политика)

Допълнително засегнати теми: заплати, пенсии, бизнес, инфлация

Участници:

Златимир Йочев: пол М, професия/занимание – журналист и телевизионен водещ, образование – висше, официално облекло;

Мика Зайкова: пол Ж, професия/занимание – икономически експерт и бивш председател на НС, образование – висше, официално облекло;

Христина Христова: пол Ж, професия/занимание – политик и бивш министър на труда и социалната политика, образование – висше, официално облекло.

Ситуационен комплекс: телевизионно студио с три стола и голяма маса. Водещият З.Й. е отдясно, а гостите М.З. и Х.Х. са отляво.

Ситуационна тоналност: възвишена, служебна (спонтанно-неутрална)

Транскрибирал: Радина Джабирова, специалност „Реклама и публична комуникация“, ФЖМК

Дата на транскрипцията: 20.06.2022 г.

Продължителност на транскрибирания откъс: 9.5 минути

Линк към записа в интернет: <https://btvnovinite.bg/predavanja/tazi-sutrin/mika-zajkova-v-tozi-vid-aktualizacijata-njama-da-se-prieme.html>
(20.06.2022 г.) - започва от 27.0 сек.

Транскрибиран текст

З.Й.: добро утро

М.З.: добро утро (усмихната със събрани шепи поставени на масата пред нея) ---

Х.Х.: добро утро (усмихната със събрани шепи поставени на масата пред нея) ---

З.Й.: актуализацията мина на първо четене в бюджета/ въпроса е ако бъде приета без промени в този си вид/ (движение с дясната ръка и леко докосване на масата) ще го усетят ли българските граждани госпожо Зайкова // (обръща се към М.З. и се усмихва, бърз поглед към Х.Х.)

М.З.: сега // нека да си говорим реално в този вид актуализацията няма (поставя акцент и повдига вежди) да бъде приета / защото сме в особена ситуация/ (докосва ръце пред себе си, във въздуха) ние сме в политическа криза (раздалечава ръце и ги поставя на масата, отпуска торса леко назад) // и ся ще почне едно наддаване/ та свят ще ни се извие // (ръкомаха синхронно с две ръце пред торса) но ако трябва да говорим сериозно по бюджета/ (гледа надолу) аз искам да кажа едно изречение за този бюджет/ този бюджет/ (гледа надолу и кима с глава многократно) тоест това е актуализация/ (с дясната ръка описва няколко кръгови движения пред лицето си) е слонче на глинени крака // да ви кажа защо/ защото (поглежда над очилата си и беззвучно пляска еднократно с ръце) във този/ този бюджет и тази актуализация е построена на неверни прогнози // (със събрани длани описва няколко движения напред и назад, повдигнала е вежди и поглежда отново над очилата) нито ръста на брутния вътрешен продукт ще бъде нали две и девет/ (започва изброяване на пръсти) по никакъв начин (размахва показалеца на дясната ръка, описвайки знака за „не“) защото нито една агенция не дава повече от едно и седем или две и едно за ръст (кима с глава леко наляво и надясно, няколко пъти поглежда надолу към масата и над очилата, през цялото време държи показалеца на лявата ръка) ...

З.Й.: а инфлацията която е заложена // (формална стойка и лице с обрани емоции, гледа към М.З.)

М.З.: инфлацията/ едно и девет в никакъв случай //

Х.Х.: единайсет и девет //

М.З.: тя вече през май е петнайсет и шест/ (отваря и събира длани)
нали айде тва е индекса на потребителските цени // (кръгови
движения с дясна ръка) дори и да вземем хармоничния индекс/
(вдигнати вежди и кръговите движения с ръка продължават) той е пак
е над дванайсет/ нали/ освен това всеки месец инфлацията расте с
две две и две // (показва с дясна ръка леко раздалечени палец и
показалец, С-образно) значи като дойде края на годината/ (посочва с
дясна ръка нагоре и поглежда нагоре) а тва е инфлацията за май
месец/ (скръства ръце на масата пред себе си и свежда глава леко
надолу) дори предположението на господин Дянков (посочва с
показалец на дясна ръка в пространството) за четиринайсет процента
средногодишна/ е доста оптимистична // (прибира ръце пред себе си,
описва кръгови движения с главата) нито петрола е сто долара/
(изброява на пръсти, поглед нагоре) защото той вече е сто и двапет/
(понижава тона на изказване) макар че ние ползваме руски петрол/
(посочва с две длани себе си, докосвайки гръдния кош) който е
седемдесет и осем/ (разперва ръце) ама цените растат // (посочва с
лява длан и събрани пръсти в пространството и силен акцент върху
„ама“) ---

З.Й.: от началото на войната по-евтин // (формалната стойка е без
промяна и прави движение, подобно на широка усмивка, но само с
уста и гледа към М.З.) ---

М.З.: вие видяхте/ че тия двапет и пет стотинки прословути/ (силен
натиск с дясна ръка върху малкия пръст на лява ръка, последван от
няколко кръгови движения с двете длани) те отдавна вече заминаха//
(силно акцентиране върху „заминаха“) има/ искам да кажа още нещо/
искам да кажа/ че не може да строиш бюджет на неверни прогнози //
(акценти на всеки слог с помощта на две събрани длани, които леко
докосват масата) и най-страшното идва сега/ между първо и второ
четене/ защото сме си политическа криза/ (акценти на слоговете с
разтворени ръце и леко докосване на масата) и защото ще почне
наддаване // и тогава нито тавана на дълга ще бъде/ (посочва с лява
ръка нагоре) нали десет цяло и три процента/ сигурно ще се наложи
повече/ нито дефицита ще бъде четири и едно // (прехапва устни и
разтрива червило)

З.Й.: госпожо Христова/ какво ще бъде запазено от този вариант на
актуализирания бюджет/ какво ще бъде спазарено/ за да има
политическо спокойствие // (жестикулира кръгово с дясна ръка, с
разперени пръсти, и междувременно държи химикалка със същата
ръка)

Х.Х.: има една голяма група хора във България/ два милиона и шейсет
хиляди които очакват актуализацията на този бюджет // (кръгово
жестикулиране с ръцете и повдигнати вежди, гледа към водещия)

З.Й.: пенсионерите са това //

Х.Х.: трябва обаче да кажем/ че сериозно се променя пенсионната политика // няма осъвременяването да става по закона/ по кодекса за социално осигуряване/ от първи юли казват че средната пенсия със двайсет и три процента ще нарасне/ нали десет процента плюс шейсетте процента вътре ще се вкарат // ето това не е по пенсионните принципи/ няма нищо общо // и не само като ковид добавка тези шейсет лева ще влезнат/ но и за бъдещите пенсионери // (съвсем леко жестикулиране с ръцете)

З.Й.: сега има ново предложение/ което е на БСП/ те казват тази ковид добавка да се превърне в инфлационна добавка // според вас справедливо ли е/ (повдигната неподвижна лява ръка от лакътя до дланта и подпрян лакът на масата) разумно ли е // (отпуска ръка на масата)

М.З.: ма се тая е тя няма връзка с/ няма връзка с осигурителния приход... (удря дланите една в друга) ---

Х.Х.: тя е сума/ тя не е принцип/ --- не е принцип в осигуряването // (акцент с дясна длан в две събрани длани) основният принцип/ всеки път се опитвам да го припомням/ осигурителното право на човека/ тоест неговата пенсия/ да е в съответствие с осигурителния принос на човека // (тактува с докосване на масата на всеки слог с дясна ръка и с изпъната длан, думата „принос“ е с акцент в тона) същото става и от първи октомври // и там едната година ще се вземе предвид средния осигурителен доход ако е по-висок/ (посочване нагоре с дясна ръка) другата година ще се вземе предвид осигурителния стаж // на какъв принцип // това е много сериозен удар според мен върху пенсионната система/ (накланя глава наляво) макар че хората очакват да има увеличение/ защото инфлацията изяде доста от техните пенсионни средства // (лека жестикулация с ръцете, много силно повдигнати вежди, гледа директно водещия)

З.Й.: кои ще бъдат най-разочаровани госпожо Зайкова/ онези с малките пенсии/ или с по-големите // (събира длани и ги насочва към М.З.) ---

М.З.: най-страшното е/ --- че няма финансово обезпечение за тази сума // (ръкомаха с ръце)

З.Й.: откъде ще дойдат парите/ защото има тук спекулация //

М.З.: сега/ аз ще ви кажа три цифри/ (изброява на пръсти) а във а всеки/ всяка държава и всяко правителство обича инфлацията/ защото идват инфлационни пари при приходите // (силна жестикулация) само че/ във нашите приходи идват данъчни приходи

само двеста триста четирийсет и седем милиона повече/ и във
неданъчните само двеста и четирийсет // (тактува с показалецът на
дясната ръка върху малкия пръст на лявата) тоест петстотин
осемдесет и седем милиона/ (акцентиране с разтворени длани на
двете ръце, ръцете са повдигнати) а ни трябва един милиард
шестстотин трийсет и пет само за пенсиите // (сочи с показалец и
издължена дясна ръка назад в празното пространство на студиото)

Х.Х.: само за пенсиите //

М.З.: и другото/ ние ще чакаме да ни го дадат заемообразно от ПВУто/
от плана за възстановяване // извинявайте/ но тези пари ние трябва
да ги върнем // не забравяйте че (изразена жестикулация)...

З.Й.: управляващите обаче отричат/ (М.З. е в кадър и прави жест с
вдигната дясна длан към „стоп“ към З.Й.) че от там ще дойдат аз ги
попитах лично от дълга/ или Асен Василев каза от приходи // ---

М.З.: те няма откъде // --- тогава ще ги вземат или от капиталовите
разходи/ (изброява на пръсти) или ще ги вземат от тия три милиарда/
дето качиха // (силна жестикулация с разтворени ръце, едновременно
се обляга назад) но аз искам да ви кажа следното/ (размахва
показалец на лява ръка и се обляга напред) че догодина вече няма да
ни трябва този един милиард и шестстотин/ а три и седем/ а по-
догодина четири и два милиарда // (сочи с показалец на лява ръка)

Х.Х.: и въпреки...

М.З.: и тва означава/ че (пляска с ръце, с обърнати длани) ние
обещаваме на пенсионерите/ (разтваря ръце) ама няма с какво
финансово (скръства ръце пред себе си)...

З.Й.: няма да го няма как да го обезпечим/ да // (глежда към Х.Х. и
докосва изправена химикалка до масата)

Х.Х.: и въпреки всичко/ нека тези мерки да не ги наричаме анти
инфлационни/ --- защото не съм убедена че имат този характер нали
(кима с глава, повдигнати вежди, дланите са пред нея с много лека
жестикулация)...

М.З.: о не //

Х.Х.: антикризисни или най-вече социални мерки // въпреки всичко
хората ги очакват тези мерки // другите държави отдавна вече
изпълняват своя пакет от антикризисни мерки // (кима с глава,
повдигнати вежди, дланите са пред нея с много лека жестикулация) --

-

З.Й.: трябва ли да ги има обаче/ госпожо Христова // ---

Х.Х.: даже вече са/ повечето държави са в период на корекции/ нали/ на пробация на това което са дали // (обляга се назад)

З.Й.: ако допълнително ще напомним инфлацията/ защото съм разговарял със многократно с експерти и финансисти и икономисти/ казват тези мерки допълнително ще напомним инфлацията // трябва ли тогава (сочи към гостите с химикалка в лява ръка) ---

М.З.: да така е/ не само това е/ --- отваря се ножицата в дефицита е надолу/ разбирате ли // (жестикулация с две длани със събрани пръсти) ние вече над петдесет процента ще плащаме от данъците // (поставя дланите вертикално на масата) (скръства ръце)

Х.Х.: има един баланс/ в който/ за който трябва да се внимава // инфлацията/ да/ не трябва да се помпа инфлацията/ но не трябва да остават и хората без всякаква подкрепа в кризисната ситуация // цените нарастват (тактува с дясна ръка, дланта е вертикална)... (прочиства си гърлото и поставя лява длан пред лицето)

М.З.: и затова/ и затова/ откъде ще дойдат парите // (жест с ръце към себе си) това означава/ че трябва/ макар че тва е про-инфлационна мярка/ доходите малко да се вдигнат/ защото те са под/ много под инфлацията // (засилена жестикулация) девет цяло и два процента е ръста на доходите/ (изброяване на пръсти на лява ръка) а петнайсет цяло и шест е вече инфлацията (разтваря ръце) //

З.Й.: говорите за доходи/ минималната работна заплата обаче остава замразена (държи химикалка в дясна ръка с лека жестикулация) ---

М.З.: замръзва // ---

З.Й.: това на фона на всичко случващо се/ какъв ход е //

Х.Х.: замръзна минималната заплата // да/ защото се случва второ увеличение за тази година/ а аз си мисля че поне от първи януари отново ще има увеличение на минималната работна заплата // сега/ като се казва политика за доходи/ трябва да се има предвид че/ (гледа надолу и поддържа лека жестикулация с ръцете) държавата няма кой знае колко лостове да влияе на доходите // то е минималната заплата/ ето пенсиите/ както административно се пипа в цялата пенсионна система (гледа към водещия с леко смръщени вежди) до известна степен/ пенсиите (гледа надолу) и заплатите на държавните служители // (гледа към водещия) всичко друго трябва да са условия за правене на бизнес // ето защо аз винаги/ когато говорим за тези антикризисни мерки/ (гледа надолу) апелирам да има баланс на мерките/ да има подкрепа за производството/ за бизнеса/

за индустрията // (гледа към водещия) тези например компенсационни мерки за електроенергията са добре/ добри/ (гледа надолу) да видим дали ще продължат те/ --- точно както каза госпожа Зайкова откъде ще дойдат средствата за тях //

М.З.: ама те са за май и юни ---

М.З.: ама не/ ето те са за май и юни // а трябва да се подкрепи бизнеса // и той би могъл да бъде подкрепен/ и той би могъл да прогресира/ ако се/ вместо да пишат някакви ДДСта разхвърляно и акцизи тука и там/ да бяха/ да/ (засилена жестикулация с ръце) да бяха (удар по лява ръка с дясна) отнели да/ плащането на данък на корпоративния данък за реинвестирана печалба // (тактува с дясна ръка по масата) тогава бизнесът ще реинвестира/ ще прави нова техника/ нова технология/ (засилена жестикулация с ръце) ще има нова (изброява на пръсти) конкурентоспособност/ (задъхва се в края на думата) и ще има ново ДДС/ ще има нова (кашля) добавена стойност // тоест/ ще може да изнася/ (посочва с длан напред) и да получава печалба/ (посочва към себе си) и да вдига доходите // (вдигнат палец на дясна ръка, ръката е във въздуха) не административно (показалец сочи към масата и я докосва) а бизнес (вдигнат палец на дясна ръка, ръката е във въздуха) ...

З.Й.: всичко сякаш тръгна погрешно/ защото приемането на бюджета за две хиляди двайсет и втора година (сочи с лява ръка към гостите) се забави (отпуска лява ръка на масата) със два месеца но (кръгово движение с дясна ръка) ...

Х.Х.: от април го приеха/ първия бюджет //

З.Й.: но/ ако хванем/ и видим че предишният от две хиляди двайсет и първа година (гледа надолу) е бил разчетен/ така че да действа малко по-дълго/ може ли сега този приетия през пролетта на тази година/ да действа малко по-дълго // необходимо ли е сега да го променяме в средата на годината // (гледа към гостите и има движение с ръцете, но то не влиза в кадър)

Х.Х.: аз си мисля че ако не се състои актуализацията/ управлението е длъжно да направи вътрешни размествания в бюджетните показатели (лактите са на масата, торсът напред)...

З.Й.: може ли да със такива //

Х.Х.: и да има/ и да има някакъв пакет мерки и за хората и за бизнеса // ето/ финансистите казват че има възможност (посочва М.З.)---

М.З.: има/ има мегдан защото осем милиарда са капиталовите разходи/--- а са поканени/ похарчени само осемстотин седемдесет и

два милиона // (неподвижна е) тоест това може да служи като резерв
// и ако не се приеме да вземат пари от там // (засилена
жестикация с ръце)

З.Й.: с по няколко думи/ най-силния момент на това което предлагат
управляващите в момента в бюджета/ (гледа надолу) и най-слабия //
какво трябва да бъде запазено/ и какво да бъде надградено/ от двете
ви // (гледа към гостите и описва кръгови движения с дясна ръка,
държи химикалка)

М.З.: какво да ви кажа/ ами той просто трябва да се прекрои наново
// (засмива се, ръцете са скръстени пред нея)

Х.Х.: а и/ и най-вероятно между първо и второ четене ще стане едно
голямо прекрояване/ такава е традицията парламентарната при
обсъждане на бюджет (гледа към водещия) ---

М.З.: а сега ---

Х.Х.: и опозицията винаги ще наддава малко повече // и но/ но пак
казвам необходим е пакет от мерки/ а дори да имат слабости/ трябва
да се потърси малко повече баланса (гледа надолу и леко движи торса
напред и назад) между помощта за хората и помощта за бизнеса/ за
икономиката на България // (гледа към водещия и кима с плавни
движения)

М.З.: така е //

З.Й.: благодарим ви // сериозни промени между първо и второ четене
(гледа надолу и подрежда работните си листове) се очакват // следим
тази тема наред с всички политически трусове във властта // останете
с тази сутрин време е за новините и Виктория Готева // (гледа в
камерата)